

**Färentuna skola
Ekerö kommun**

**Regina Bergendahl, Nacka
Katarina Bergman, Nacka
Elisabeth Larsson, Nacka**
v. 6-7, 2016

Innehåll

VÅGA VISA	3
Fakta om enheten	4
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	6
Normer och värden	8
Kunskaper	12
Ansvar och inflytande för elever	20
Bedömning och betyg	23
Rektors ansvar	26
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	29
REFERENSER	30

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun.

Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

Fakta om enheten

Skolans namn	Färentuna skola
Är verksamheten kommunal eller fristående?	Kommunal
Årskurser	F-6
Ev. profil på skolan.	-

Statistik

Antal elever	249
Antal lärare	19 (varav 2 i F-klass och en speciallärare)
Hur många av dessa är legitimerade?	15
Antal personal i fritidshem.	12
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	1 + 1 förskollärare
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	5 klasser/grupper 3 avdelningar 30-40 elever/grupp
Antal personal i förskoleklass.	5
Hur många av dessa är legitimerade?	3
Antal specialpedagoger/speciallärare	1
Antal skolledare	1

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	<u>Strategisk ledningsgrupp:</u> Rektor tillika förskolechef Biträdande förskolechef Utvecklingsledare fritids <u>Ledningsgrupp skola:</u> Rektor tillika förskolechef 3 arbetslagsledare F-klass, 1-3 och 4-6 <u>Pedagogisk utvecklingsgrupp:</u> Rektor 3 förstelärare
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Rektor, Speciallärare, Elevstödjare/elevcoach, skolsköterska, kurator och psykolog
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	I ett huslag tillsammans med 1:an, delvis gemensamt fritids. Med i ledningsgrupp på skolan och del i F-1:ans arbetslag.

OBSERVATIONENS METOD

Observationen genomförs av tre personer under veckorna 6-7 med start den 8 februari. Vi besöker skolan under fem dagar.

Inför observationen läser vi skolans styrdokument och övrig relevant information om enheten som dels finns på skolans hemsida och dels som rektor har skickat på vår begäran.

Under observationen besöker vi samtliga klasser i de två skolbyggnaderna. Vi besöker också fritidshemsverksamheten och observerar uteaktiviteter på skolgårdarna. Vi genomför längre strukturerade intervjuer med lärare och delar av Elevhälsoteamet (EHT), rektor och speciallärare.

Ledningsgruppen består av rektor, biträdande förskolechef och utvecklingsledare för fritidshemmen. Med dessa för vi längre samtal vid två tillfällen. Vi gör också en längre intervju med en grupp äldre elever där några representerar elevrådet. Vi har kortare och längre samtal med ett tiotal lärare och fritidshemspedagoger.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Efter vår observation drar vi slutsatsen att Färentuna skola i stora delar är en väl fungerande f - 6 skola. EHT tillsammans med lärare arbetar aktivt för att alla elever ska nå kunskapsmålen. Rektor är väl synlig i verksamheten och visar intresse för skolutvecklingsarbete. Till sin hjälp har rektor många engagerade lärare och fritidshemspedagoger som arbetar för att utveckla skolans fysiska miljö och pedagogiska innehåll. På skolan finns en trygg arbetsmiljö för eleverna. De flesta elever vi talar med trivs på skolan och rekommenderar den gärna. Eleverna har stor möjlighet att ta ansvar för sina fritidsaktiviteter på fritidshemmet.

Av de förbättringsområden vi särskilt vill föra fram är ett att eleverna måste ges bättre möjligheter att få använda IKT regelbundet som ett lärandeverktyg. Ett annat förbättringsområde är elevernas möjlighet att påverka undervisningens planering och arbetsätt i större utsträckning. Ett tredje förbättringsområde är att eleverna regelbundet får träna på att bedöma kvaliteten på sina och sina klasskamraters arbeten så att de själva får kännedom om vilka förmågor som ska utvecklas.

Starka sidor

Det finns tydliga och gemensamma strategier för att stärka värdegrundsarbetet med Färentunaandan. Sid.8

Undervisning som stimulerar elevers språkutveckling genom samarbete är vanligt förekommande. Sid. 15

Eleverna deltar aktivt med att utforma de pedagogiska miljöerna. Sid. 24

Den kompetensutveckling som erbjuds lärarna/pedagogerna på skolan har starka kopplingar till verksamhetens behov. Sid. 31

Förbättringsområden

Arbetet med IKT är begränsat och detta medför att eleverna har få möjligheter att orientera sig i ett stort informationsflöde och förhålla sig källkritiska till innehållet.
Sid. 17

Eleverna bör ges ett ökat inflytande över planering, arbetssätt och pedagogiskt innehåll.
Sid. 23

Eleverna i de yngre åldrarna saknar formella demokratiska forum på regelbundna tider.
Sid. 25

Elevernas kännedom om kunskapskraven. Sid. 28

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Skolåret på Färentunaskolan inleds med en vecka av gemensamma aktiviteter och en skolstartsfest. Eleverna sjunger tillsammans på skolgården och hjälps åt att skicka upp heliumballonger. Rektor anser att det är lika viktigt med en skolstart som med en avslutning.

Ett fokus på aktiviteterna under skolstartsveckan är att alla på skolan tillsammans är "Färentunaandan". Eleverna blandas i olika grupper oberoende av vilken klass de tillhör. Eleverna gör också samarbetsövningar i sina fadderkonstellationer. Exempelvis är eleverna i åk. 3 faddrar till eleverna i eleverna i förskoleklassen. Fadderverksamheten fortsätter under skolåret med olika aktiviteter. Under vårt besök är det friluftsdag för förskoleklassen och åk. 3. De åker skridskor tillsammans.

Livskunskap finns som ämne på alla elevers scheman. Ämnet är föremål för namnbyte och ska kallas Färentunaandan. Fritidshemspedagogerna planerar och genomför lektioner i ämnet tillsammans med eleverna i respektive klass.

Vi ser att arbetet med Färentunaandan finns dokumenterat på väggar runt om i skolan. Den gestaltas i form av ett träd som symboliserar helheten i verksamheten. Färentunaandan innehåller tre olika rubriker; "Du har rätt att bli bemött med vänlighet och respekt!, Du har rätt till arbetsro! Du har rätt till en trygg och trevlig miljö!"

Dokumentet beskriver hur Färentunaandan ska fungera under lektioner, på raster och på nätet. Dokumentet visar också en "konsekvenstrappa" vari framgår vad som händer när en elev bryter mot någon av reglerna. Dokumentet Färentunaandan finns tillgänglig på skolans hemsida¹.

Värdegrundsarbeten leds framförallt av fritidshemspedagogerna och Trygghetsteamet. En ny medarbetare, benämnd elevcoach, har anställts för att arbeta med det sociala klimatet bland eleverna och se till att alla elever kan känna sig trygga på skolan. Lärarna genomför sociogram för att undersöka om elever riskerar att hamna i utanförskap.

¹ <http://www.ekero.se/PageFiles/4880/9.3%20F%C3%A4rentunaandan%20skola%20inkl%20konsekvenstrappa.pdf>

I Trygghetsteamet ingår rektor, specialläraren, elevcoachen samt två fritidshemspedagoger . Trygghetsteamet samarbetar med skolans elevhälsoteam (EHT). Främst ska arbetet vara förebyggande. Skolledning och pedagoger anser också att eleverna ska kunna vända sig till vilken vuxen som helst i skolan om de behöver hjälp. De vuxna lämnar vid behov elevärenden vidare till Trygghetsteamet. Elever vi intervjuar uttrycker att de har bra kontakt med alla vuxna men framförallt med fritidshemspedagogerna som de anser är bra hjälp framförallt med att lösa konflikter mellan elever.

Skolan har också Trivselledare² bestående av skolans fritidshemspedagoger och elevrepresentanter från varje årskurs som är jämt fördelade mellan flickor och pojkar. Alla Trivselledare genomgår en särskild utbildning där de bl.a. får lära sig hur de kan initiera och leda lekar på rasterna. Målet för trivselledarna är att se till att alla elever deltar i någon form av aktivitet eller gemenskap på rasterna. För att säkra att ingen elev hamnar i utanförskap arbetar lärarna också med ett sociogram och fritidshemspedagogerna ett eget sociogram benämnt "Pyramiden" .

Värdegrunden och skolans vision, "en plats där alla växer", är kända på skolan bland personal och elever. Elever som vi intervjuar vittnar om att de ofta talar om Färentunaandan i olika sammanhang. Då dokumentet varit detsamma för eleverna sedan förskoleklassen så säger de att innehållet är väl bekant.

På lektionstimmarna som nu kallas Färentunaandan får eleverna under en timme i veckan diskutera olika ämnen som rör relationer och förhållningsätt. Eleverna får där hjälp med att synliggöra olika situationer som kan uppkomma i skolan. De diskuterar och gestaltar olika händelser och reflekterar över vad de betyder.

Vi observerar två lektioner i Färentunaandan. Under en lektion i förskoleklassen arbetar fritidshemspedagogen med material från UR, "Vara vänner".³ Den andra lektionen som vi besöker är i åk. 3 där eleverna arbetar med att diskutera hur man kan kommunicera med hjälp av kroppspråk och ögonkontakt. Eleverna visar hur olika signaler kan tolkas positivt eller negativt.

Skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling samt handlingsplan för jämställdhet finns också att tillgå på skolans hemsida⁴. I planen finns fastställt ansvarsområden och åtgärder för att säkerställa att planen kan fungera i verksamheten.

² <http://www.trivselledare.se/se/HEM/>

³ <http://www.ur.se/Produkter/155117-Vara-vanner-Varfor-ar-Ville-sa-brakig>

⁴ <http://www.ekero.se/PageFiles/4879/Likabehandlingsplan%20F%C3%A4rentuna%20skola%20och%20fritids%201%C3%A4s%C3%A5ret%201516%20.pdf>

Årliga enkäter som ligger till grund för vidareutveckling av planerna är lärarnas sociogram, fritidshemspedagogernas sociogram Pyramiden och Huset samt elevernas trivselenkät tillsammans med Våga Visas kvalitetsgranskning i kundenkäten. Rektor betonar att alla ska vara delaktiga i planen och om någon förändring i planen sker så ges elevrådet möjlighet att vara med och påverka.

Förhållningssätt

På våra observationsdagar ser vi elever under lektioner, ute på raster och i matsalen. De visar varandra den respekt som finns beskriven i Färentunaandan.

När vi intervjuar elever kring deras förhållningssätt mot varandra och mot vuxna på skolan så nämner de att det finns vissa problem mellan olika grupper av elever. De berättar också att de upplever att det sker mobbning i det tysta som är svårt för lärare att märka.

I intervjuer med lärare så framhåller de den positiva stämningen i kollegiet som en av styrkorna på deras arbetsplats. Rektor berättar att kollegiet oftast träffas i lärarrummet som är inrymt i ledningshuset. Rektor anser att det är viktigt med en central samlingsplats då personalen är utspridd i olika byggnader.

Under lektionsbesöken ser vi olika förhållningssätt bland lärare gentemot eleverna. De flesta lärare har en konstruktiv dialog med eleverna och skapar arbetsro. Andra lärare får ägna delar av lektionen till att hyssja störande elever.

Arbetsklimat för eleverna

Under lektioner i åk. 2 - 6 ser vi att eleverna arbetar enskilt eller i grupper med sina uppgifter utan att störa sina kamrater. Under ämnen samtalar eleverna med varandra under tiden de utför sina praktiska arbeten.

Vi ser att pojkas inflytande på lektionerna för de yngre eleverna påverkar lektionens innehåll negativt. En av eleverna berättar att de olika grupperna blir belönade med guldstjärnor om de klarar att vara tysta. När de har fått 20 guldstjärnor får de ha en klassfest. Eleven ifråga tycker inte om systemet då den grupp som eleven tillhör aldrig kommer upp till 20 stjärnor på grund av stökiga pojkar. Rektor informerar att gruppindelningar sker endast vid ett par tillfällen i veckan och ändras med tid och uppgift. Rektor meddelar vidare att samling av guldstjärnor sker i alla olika gruppkonstellationer.

Bedömning i text

Värdegrundsarbetet

Värdegrundsarbetet har genom Färentunaandan skapat ett konkret dokument att utgå från. Genom lektionerna i Färentunaandan som hålls i alla klasser sprids en gemensam och förankrad syn på värdegrunden bland personal och elever. Lektionerna i Färentunaandan ger eleverna möjligheter till ett aktivt arbete med att utveckla en förståelse för alla människors lika värde.

Skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling samt handlingsplan för jämställdhet finns tillgänglig på skolans hemsida. I arbetet med att hålla planerna uppdaterade deltar alla på skolan genom enkäter och utvärderingar.

Förhållningssätt

Vi bedömer att det aktiva arbetet med Färentunaandan också ger resultat i ett till stora delar respektfullt förhållningssätt mellan alla på skolan. Trivselledarnas insatser på skolan under raster uppmuntrar sociala samspel mellan eleverna. Trygghetsteamets arbete skapar en visshet hos eleverna att de har någon vuxen att vända sig till om de känner sig otrygga.

Arbetsklimat för eleverna

Under lektionstid får eleverna oftast arbeta ostörda vilket är gynnsamt för deras lärande. I vissa klasser bland de yngre eleverna tar pojkar onödigt stort utrymme. Vi bedömer därför att verksamheten behöver utvecklas avseende att anpassa lärsituationen till elevernas behov.

Bedömning enligt skala⁵

Stora brister i kvalitet 1,0	Mindre god kvalitet 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☐	☒

1.0 ⁵ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Under våra lektionsbesök ser vi att elevernas dagsschema finns på tavlan i nästan alla klassrum. Oftast startar läraren skoldagen med att gå igenom dagens schema och ge information om vad eleverna kan förvänta sig av dagen.

När de yngre eleverna startar skoldagen sitter de på en matta och en elev talar om vilken dag och månad det är. Läraren informerar sedan eleverna om dagens fortsatta aktiviteter. Efter att läraren instruerat eleverna om hur och vad de ska arbeta med flyttar de till sina bänkar.

Även de äldre eleverna påbörjar sitt arbete efter att läraren har haft en genomgång. När eleverna sätter igång sitt arbete sker det enskilt eller i mindre grupper.

Vi hör inte lärare kommentera vilka kunskapskrav eller förmågor som ska tränas under lektionen, utom i ett undantag. En lärare i ett av de praktiska ämnena inleder lektionen med att gå igenom vilka förmågor eleverna ska utveckla och ger själv tydliga exempel på hur de kan utveckla sina kunskaper.

I intervjuer med lärare talar de om att i den webbaserade plattformen InfoMentor⁶ som skolan använder som kommunikationsverktyg till föräldrar och de äldre eleverna finns kunskapskraven presenterade i olika ämnesrum. Eleverna i åk. 6 bekräftar att de känner till var kunskapskraven finns på InfoMentor men att de oftast inte förstår vad som menas i texten.

Vi ser att eleverna får pröva olika arbetssätt under en skoldag. På en lektion ser vi hur eleverna fått till uppgift att uttrycka egna tankar, lyssna på andra och ställa följdfrågor. De arbetar i grupp om tre och att turas om att läsa högt ur en text. När lektionen är slut får eleverna utvärdera lektionen genom handuppräkring om de tycker att lektionen har uppnått syftena.

Vi är med när elever muntligt redovisar sina arbeten i NO. De har fått till uppgift att hitta fakta om namngivna forskare. Eleverna har själva valt vilken forskare de vill fördjupa sig i. Eleverna presenterar enskilt sina arbeten framför klassen. I sin presentation visar eleven också en bild på forskaren. Eleverna avslutar sin presentation med att ställa frågor till klassen om fakta ur sitt föredrag. När föredraget är slut applåderar klassen. Läraren ger återkoppling till eleven. Vi ser sedan hur elevernas inramade arbeten placerade på olika bord i matsalen. Vi

⁶ <http://www.infomentor.se/>

hör hur elever från andra klasser ger positiva kommentarer till arbetena och diskuterar livligt om vem som ska ha Einstein på sitt bord.

Under en lektion i matematik ser vi att lärarna har planerat en samarbetsövning. Den går ut på att eleverna gruppvis ska lösa uppgifter som finns nerskrivna på lappar. När de har löst en uppgift presenterar de lösningen för lärare och får sedan en ny uppgift. Vi ser att eleverna ägnar stor möda åt att snabbt komma fram till en gemensam lösning. De uttrycker att de tycker att tävlingsmomentet är roligt men svårt.

Under elevintervjuer frågar vi hur de själva uppfattar aktiviteterna på lektionerna. Bland de äldre eleverna uttrycker några att en del ämnen har likartade arbetssätt. De berättar att efter lärarens genomgång så arbetar de enskilt i en skrivbok och hämtar fakta ur en lärobok.

I samtal med lärare får vi reda på att det just nu inte pågår några planerade ämnesövergripande teman där olika klasser och lärare deltar. Det har förekommit tidigare speciellt mellan bild och SO eller mellan matematik och NO. Nu är det mest lärarna själva som integrerar sina egna ämnen.

Skolans vision är att alla elever ska bli sedda och arbeta utifrån sin egen nivå. En elev i åk. 4 som vi samtalat med berättar att hon arbetar i matematikboken för åk. 6.

I läsårets verksamhetsplan för skolan läser vi:

“Utmana eleverna på sin nivå och hitta sätt att stimulera även de ”högpresterande eleverna” så att de utmanas i sitt lärande ---/”

Vi ser inga konkreta metoder på hur detta ska gå till annat än med hjälp av “formativ bedömning”. Vi ser inte att det finns uttalade rutiner i klassrummen som gynnar högpresterade.

Eleverna arbetar ofta med samma uppgifter tillsammans eller enskilt. Kunskapsmässigt kan deras egen utforskande i något ämne ge eleverna möjlighet utifrån sin egen förståelse studera lämpliga källor för att bygga ny kunskap. Vi hör exempelvis hur en elev som håller föredrag om Alfred Nobel inte bara beskriver Nobels uppfinning av dynamiten som positiv. Eleven reflekterar även över hur “dynamiten har varit en viktig del av vapenindustrin och använts för att döda människor”.

Vi ser i klasser hur eleverna ges tillfällen till samarbete i mindre grupper. Vi ser hur de grupperar sig och arbetar vant med att lösa problem tillsammans.

På skolan finns ett bibliotek som kommunen genom folkbiblioteket i Ekerö har upprättat på olika skolor runt om i kommunen. En bibliotekarie finns i biblioteket två dagar i veckan. Under dessa dagar har varje klass en egen bibliotekstid en gång i veckan. Då håller

bibliotekarien bokprat, sagostunder, informationssök eller övningar i källkritik. Biblioteket är öppet även de andra dagarna i veckan.

I förskoleklassen arbetar lärare med material från Före Bornholm⁷ för att öva upp elevernas fonologiska förmåga och ge dem verktyg för ordavkodning, läsförståelse och stavning. Vid besök i de lägre klasserna hör vi lärarna läsa högt för eleverna och samtala om texten. Vi ser också hur eleverna arbetar med J-ljudet med hjälp av en app. på lärplatta. Vid besök i de högre klasserna ser vi eleverna skriva texter i alla ämnen. Vi ser också hur elever skriver av det läraren skrivit på tavlan.

I förskoleklassen ser vi hur elever använder lärplattor. Vi ser att de får möjlighet att använda appar för att träna bokstavsljud. De äldre eleverna har tillgång till lärplattor och datorer. Vi ser att en del elevarbeten på väggarna i klassrummen är skrivna på dator. Några av de äldre eleverna uppger att användandet av datorer försvåras av att det stundtals är problem med inloggning och åtkomst till skolans nätverk. Vi ser att klassrummen är utrustade med interaktiva skrivtavlor men vid vårt besök ser vi dem inte användas.

När eleverna presenterar sitt arbete kring sin forskning på kända uppfinningar och dess upphovsmän/kvinnor så avslutar de sin presentation genom att namnge sina källor. De källor som anges oftast är Wikipedia och National Encyklopedin. Vi hör dem resonera hur de kom fram till att fakta stämmer om det står samma sak i bägge källorna.

Lärare och fritidshemspedagoger använder skolans webbaserade kommunikationsplattform InfoMentor för att kommunicera med föräldrar och de äldre eleverna.

De senaste två åren har Färentunaskolan byggts om, byggts till och renoverats. Hela ombyggnaden räknas vara klart under innevarande läsår. Förutom anläggningsarbeten för grunden till den nya matsalen och biblioteket pågår arbeten med att iordningställa skolgården och sätta ut lekredskap. Vissa delar av gården är färdigställda där många av lekredskapen är utvalda i samråd med eleverna.

Inomhus har den fysiska miljön påverkats av Reggio Emilia-pedagogiken⁸. Rektor berättar att i den nybyggda delen, inrymmer åk. 2-6 samt estetiska ämnen. På byggnadsritningarna fanns långa korridorer och kapprum. Genom att plocka bort dessa skapades stora ytor, torg, som delas in i mindre flexibla delar som är anpassade för olika aktiviteter. Dessa är utrustade med materiel som inbjuder till frågor, nyfikenhet och experiment.

⁷ <http://www.bornholmsmodellen.se>

⁸ <http://www.reggioemilia.se/pedagogiken/>

Rummen är tänkta att användas av lärare, fritidshemspedagoger och elever under hela skoldagen.

För de yngre eleverna i f – åk. 1, som har sina klassrum i en annan byggnad, finns också ett nyrenoverat stort rum, torg, med samma funktion. Även här är rummen utrustade med olika material. Vi ser ex. att Byggrummet innehåller byggmaterial i olika former.

Det finns också ateljéer i alla byggnader där eleverna kan arbeta med olika material för eget skapande. Vi ser också att vissa rum är ”tysta rum” dit elever som vill ha möjlighet att ostört sitta och läsa. Vi ser att när eleverna är uppdelade i olika grupper så hittar gruppen enkelt en egen arbetsyta. Alla lärare utnyttjar inte denna möjlighet utan låter eleverna arbeta i samma klassrum.

Många av klassrummen är traditionella i sin utformning och möblering med kateder och tavla och med elevens bänkar vända mot katedern. I klassrummen för de yngre eleverna finns även samlingsmattor och möbleringar med runda bord.

Fritidshem

Skolan har tre fritidshemsavdelningar, f - åk., åk 2- 3 samt Klubben för elever från åk. 4 - 6. Alla tre är åldersblandade.

Fritidshemspedagoger finns med eleverna under hela skoldagen. De fungerar som extra stöd för elever i klassrummen. De är närvarande med eleverna ute på skolgårdarna som rastvärdar. Skolans deltagande i Trivselledarprogrammet sedan ett par terminer har, enligt fritidshemmens pedagogiska ledare, bidragit till en mycket tydlig struktur med stor delaktighet från fritidshemspedagoger i elevernas lekar under raster.

När fritidshemsverksamheten tar vid efter skolans slut erbjuds eleverna två typer av aktiviteter. Den ena typen av aktiviteter är elevernas fria lek. Vi ser att fritidshemspedagoger stödjer eleverna i deras val av lekar genom att se till att aktiviteterna ges utrymme och att det finns lämpligt material. De fria valen kan bestå av rollek, bygg och konstruktion eller kreativt skapande.

Den andra typen av aktiviteter på fritidshemmen består av planerade aktiviteter. Skapande projekt, gymnastik och utflykter är exempel på planerade aktiviteter. Dessa är obligatoriska för de yngre eleverna. Syftet är enligt utvecklingsledaren att eleverna ska ges en möjlighet att känna till vad aktiviteten innebär för att vid senare tillfälle veta vad de väljer eller väljer bort. Från åk. 2 är de flesta av fritidshemmens aktiviteter fritt valbara med vissa undantag, som exempelvis utedagar.

Under loven har fritidshemmen lovverksamhet. Genom utvecklingsledarens kontakt med kulturansvarig i kommunen brukar eleverna kunna erbjudas teater eller utställningar. Andra aktiviteter under loven kan vara utflykter i närmiljön eller att åka till Skansen.

De pedagogiska rummen är utrustade med material som ska stimulera eleverna att arbeta kreativt och utforskande. Projekt och temaarbeten är vanligt förekommande på fritidshemmen. Under den första veckan på vår observation arbetar eleverna med Antarktis. Eleverna målar konstverk föreställande polarlandskap och tillverkar små pingviner av olika material. Under den andra veckan är temaarbetet Asien och vi ser små pandor som tillverkas med hjälp av vita papperstallrikar och svart papper. Några projekt har fritidshemmen genomfört tillsammans med skolan. Utvecklingsledaren nämner att under elevens valdag hade de projekt/tema "Världen" där vi alla fritidshemspedagoger och lärare höll i varsin lektion/aktivitet som knöt an till att utforska de olika världsdelarnas kultur, historia, natur och mat.

Fritidshemspedagoger och elever dokumenterar under hela projekttiden. När projektet är klart väljer eleverna ut bilder från processen för att reflektera kring vad de har lärt sig av arbetet med projektet. Bilder och eller text sätt upp på ett "dokumentationsträd" som är uppsatt i entréhallen. Fritidshemspedagogerna skickar även ut månadsbrev där de visar och skriver om projektet till föräldrarna.

Fritidshemspedagogerna bildar ett eget arbetslag. Det framgår i intervjuer att de inom arbetslaget systematiskt utvärderar verksamheten. Eleverna görs delaktiga i utvärderingarna exempelvis genom olika reflektionstillfällen.

Jämställdhet och möjlighet till samarbete i aktiviteterna är frågor som tas upp i arbetslaget. Utvecklingsledaren säger att fritidshemspedagogerna ständigt jobbar med en medvetenhet i hur de bemöter pojkar och flickor. Hon tycker att alla har samma möjligheter att delta i fritidshemmets olika aktiviteter utifrån intressen och behov och inte utifrån kön.

För fritidshemspedagogerna som vi talar med är det viktigt att känna till om någon elev är i behov av särskilt stöd för att kunna anpassa aktiviteterna. Om föräldrarna så önskar är fritidshemspedagogerna med på elevers utvecklingssamtal. Vid upprättande av åtgärdsprogram ska en fritidshemspedagog alltid vara delaktig.

I våra intervjuer berättar eleverna att de trivs att vara på fritidshemmen eller i Klubben och tycker att de får välja på roliga saker att göra.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

I samtal med rektor och specialläraren vill vi veta hur skolan arbetar med att stödja elever med särskilda behov. De konstaterar att ingen elev behöver vara orolig att "hamna mellan stolarna". Alla elever screenas och testas enligt ett schema som genomförs på läsårsbasis. Elevernas resultat följs sedan upp med jämna mellanrum.

De elever som riskerar att inte klara av kunskapskraven får ta del av specialpedagogiska insatser. Dessa består oftast av anpassningar i klassrummet eller i mindre grupp med specialläraren. Anpassningarna är tidsbundna och eleven testas igen efter några veckor för att lärare och speciallärare ska se om anpassningen har fallit väl ut.

EHT på skolan består av rektor, speciallärare, elevstödjare/elevcoach, skolsköterska, kurator och psykolog. Om EHT bedömer att elev behöver ytterligare stödbehov gör lärare och speciallärare en pedagogisk utredning (PU). Efter kartläggningen avgör rektor om åtgärdsprogram (ÅP) ska upprättas. Genom uppföljning av ÅP analyseras om rätt stöd ges eleven eller om det behövs korrigeringar.

Rektor berättar också att en gång per termin hålls ett formellt och protokollfört elevhälsomöte (EHM) där stödbehoven i varje klass tas upp. EHT på skolan har möjlighet att få hjälp av Ekerö Resursteam som har följande kompetenser; skolsköterska, skolläkare, kurator, skolpsykolog, special- och talpedagoger och en kulturpedagog.

Specialläraren på skolan har ett samarbete med övriga speciallärare i kommunen speciellt kring screeningsmaterial och andra tester.

Skolan försöker främst arbeta för att alla elever ska vara inkluderande i klassrummet. Oftast sker detta med hjälp av extra resurser från fritidshemmet. Personalförstärkningen i form av assistenter ska framförallt finnas till för elever som behöver stöttning under hela skoldagen. Assistenterna samarbetar därför med både lärare och fritidshemspedagogerna.

Skolan har nyligen med hjälp av lågstadiesatsningen anställt en särskild resurs med beteendevetenskaplig utbildning.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

På skolan finns få elever med behov av modersmålssundervisning. De elever som är anmälda får sina lektioner på skolan. Två elever med annat modersmål får förutom modersmålsundervisning tid med lärare i svenska 2 och studiestöd på sitt modersmål.

Det finns för närvarande ingen skriftlig strategi och metod för hur skolan ska arbeta med elever som har annat modersmål eller för hur arbetet med att introducera ensamkommande barn i skolan ska ske.

Skolan och omvärlden

Skolan ligger i ett naturnära område och vi hör och ser hur lärare och fritidshemspedagoger drar fördel av detta i aktiviteter med eleverna genom att oftast vistas i naturen.

Lärare berättar att det med hänsyn till skolans placering krävs i det närmaste heldag för att exempelvis besöka ett museum. När vi besöker skolan har eleverna i åk. 5 en utflykt till Stockholm för att åka sightseeingbuss. Läraren har utnyttjat möjligheten att gratis få med sin klass på en rundtur bland kända landmärken i huvudstaden. Dagen innan har eleverna varit med på en genomgång av bussäkerhet hos bussbolaget som eleverna använder för sin dagliga transport till skolan.

Eleverna har i åk. 5 och 6 sin hemkunskap förlagt till Uppgårdskolan där eleverna också läser moderna språk i åk.6.

Bedömning i text

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Genom att skoldagen och lektionerna oftast börjar på samma sätt i alla klasser bedömer vi att eleverna har lätt att orientera sig i en tydlig struktur.

Vi bedömer att eleverna i relativt stor utsträckning får reda på syftet med lektionen. Däremot hör vi sällan lärare beskriva vilka förmågor som eleverna ska utveckla under lektionen.

Under elevernas skoldag och på fritidshemmet får eleverna möjlighet att pröva olika arbetsätt och arbetsformer. Utforskande och kreativa arbetsätt förekommer men oftast på fritidshemmet.

Under vårt besök ges eleverna få möjligheter till ämnesövergripande arbete för att få överblick och sammanhang.

Det saknas strukturer och rutiner för hur lärare arbetar med att stimulera elever att nå längre i sin kunskapsutveckling. Däremot ser vi att eleverna ofta får arbeta tillsammans i mindre grupper och kan på så sätt få möjlighet att stimulera språk och samarbete. Andra språkstimulerande arbetsätt är vanligt förekommande speciellt bland de yngre eleverna.

Eleverna har tillgång till datorer oftast i form av lärplattor och laptops. Vi ser att de förekommer ofta speciellt i de yngre elevernas vardag.

Bland de äldre eleverna ser vi hur de ges möjlighet att träna sin förmåga att söka bland olika källor och förhålla sig källkritiskt. Biblioteket arbetar speciellt med informationssökning och källkritik.

Färentunaskolan är till stora delar nybyggd, renoverad eller tillbyggd. Inspirationen till utom- och inomhusmiljöerna är Reggio Emilias tankar kring pedagogiska miljöer.

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Elever som vi intervjuar kring ansvar över sitt egna lärande anser att det egna ansvaret sträcker sig till att göra läxor och att ha med sig rätt material till lektionerna.

Vi ser att de äldre eleverna förvarar sitt arbetsmaterial i skåp utanför klassrummen. Där finns också en skrivtavla där lärare skriver ner när nästa lektion börjar och vad eleverna ska ha med sig till klassrummet.

De arbetar med material och uppgifter som lärarna ger dem. Uppgifterna förväntas lösas på ett förutbestämt sätt.

Elever vi talar med uppger att de inom klassen har olika ansvarsområden för att ta hand om sin arbetsmiljö. Det kan exempelvis gälla att se till att papper är undanplockade och att gemensamma utrymmen är städade. Arbetsuppgifterna gäller under en vecka sedan får de nya enligt ett rullande schema.

Inflytande över verksamheten

I fritidshemmens och fritidsklubbens verksamhetsbeskrivning⁹ betonas elevernas delaktighet och inflytande över verksamheten. Innan aktiviteterna startar går fritidshemspedagoger igenom dagens program och ger elever möjlighet att påverka innehållet. I intervjuer berättar fritidshemspersonalen att många av aktiviteterna på fritidshemmen har eleverna själva hittat på. Som exempel på detta nämns aktiviteten "Akvariet". Elever vill där mata fiskarna och se till att det är rent i akvariet som finns på ett av fritidshemmen.

Fritidshemmen och fritidsklubben finns inrymda i lokaler som ligger i nära anslutning till klassrummen. De stora lokalerna är uppdelade i mindre utrymmen som kallas pedagogiska miljöer. Det är utrymmen som är lämpade för olika aktiviteter och kan ändras efter behov. Rektor berättar att eleverna i hög grad är med i utformningen av de flexibla miljöerna. Eleverna är även med och planerar utformningen av utemiljöerna.

Under lektionstid, speciellt i de praktiska ämnena, hör vi hur elever får möjlighet att föra fram sina önskemål och får sina intressen tillgodosedda i verksamheten.

9

<http://www.ekero.se/PageFiles/4911/Verksamhetsbeskrivning%20f%C3%B6r%20F%C3%A4rentuna%20fritidshem.pdf>

Lärare som vi intervjuar berättar att de låter eleverna välja innehåll inom fasta ramar och ger som exempel hur eleverna kan välja mellan tio olika bilder för att skriva en egen text.

Lärare berättar också att de lär ut och tränar eleverna på olika redovisningsformer för att eleverna sedan ska få större möjlighet att välja egen redovisningsform. Under vår observation ser vi inga konkreta exempel på att eleverna är med och planerar undervisningen eller innehållet på någon lektion.

I samtal med äldre elever kring ansvar och inflytande hör vi att de tycker att de inte får ta del av lektionsplaneringen. De anser också att det nästan alltid är läraren som bestämmer vad eleverna ska arbeta med och hur.

Vi är med vid två lektionstillfällen då eleverna vid lektionens slut reflekterar i sina loggböcker. Läraren har i förväg skrivit upp frågeställningar på tavlan: Vad har du gjort? Vad är du nöjd med? Vad har du lärt dig? Vad gör du nästa gång?

Efter en lektion där eleverna har arbetat i mindre grupper samlas alla i klassrummet och utvärderar övningarna för att se om de har uppnått lektionens syfte.

Vi ser att eleverna under sin skoldag får träna olika förmågor genom olika arbetssätt. Vi ser flera exempel på hur eleverna använder läroböcker och arbetar med gemensamma övningar. Vi ser dock få exempel där eleverna får vara med om att påverka ett helt arbetsmoment från planering till utvärdering.

Under vår observation ser vi ett exempel på hur eleverna får möjlighet till inflytande över en arbetsprocess. Vid ett besök på en SO-lektion följer eleverna upp ett studiebesök de varit på. De är då indelade i grupper och varje grupp ska välja fem saker som de lärde sig under studiebesöket. Dessa ska de redovisa för en klass med yngre elever. Grupperna bestämmer själva vilken redovisningsform de vill använda. Vi ser grupperna förbereda redovisning i form av plansch, film och rap. Läraren följer upp gruppernas arbeten och tränar dem på att reflektera över sin process i projektet. Eleverna utnyttjar möjligheterna som lokalerna ger och arbetar utspridda i grupperum och avskilda arbetsytor utanför klassrummet.

I skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling samt handlingsplan för jämställdhet finns metoder för hur skolan ska arbeta för att pojkar och flickor ska ges lika stort utrymme och inflytande i undervisningen. Vi läser bla. att skolan uppmuntrar flickor, pojkar och föräldrar att bryta traditionella könsmonster. I planen finns också nämnt som metod att pedagogerna observerar varandra i syfte att synliggöra pojkars och flickors lika möjligheter. Vi uppmärksammar att vid presentationen av forskare ger läraren flickor positiv feedback när de presenterar kvinnliga forskare.

Många aktiviteter i och utanför klassrummet bygger på könsblandade grupper. I Elevrådet och bland Trivselledarna är det lika många representanter från pojkar som från flickor. Under lektioner ser vi att eleverna oftast är placerade parvis pojkar och flickor.

Bland de yngre eleverna ser vi att pojkarna tar mer utrymme än flickorna i undervisningen.

Demokratiska processer

Skolan har ett Elevråd med representanter från åk. 3 - åk. 6. Möte hålls en gång per månad. Klassråd hålls i klasserna.

För förskoleklassen och åk.1 och 2 uppger ledningen att man har så kallt ”minielevråd” för att träna eleverna i den demokratiska processen.

Vi är med på elevrådsmöte där elever från åk. 3, 4 och 6 deltar. Åk. 5 är inte på skolan den dagen. En fritidshemspedagog från fritidshemmet håller i mötet och en elev från åk. 6 är sekreterare. Mötet inleds med frågor som kommer från klassråden. Frågorna handlar om skolgården och skolmaten. Därefter informerar fritidshemspedagogen eleverna om aktuella frågor på skolan. Eleverna får i uppdrag att be sina klasser rita skiss med förslag till skateparken och att ta reda på hur klasserna uppfattade enkäten från trivselteamet om trivsel och trygghet: Tyckte eleverna att enkäten var bra? Är det något som behöver förtydligas?

Vid ombyggnaden av matsalen ges eleverna möjlighet att påverka miljön i den nya matsalen. Elevrådsrepresentanterna uppmanas att ta upp att på sina klassråd redogöra för vilka förslag de har på exempelvis möblering och salladsbuffe.

På skolan finns en föräldraförening. Lärare och fritidshemspedagoger vi talar med uppger att Föräldraföreningen har några drivande och aktiva föräldrar. Föräldraföreningen har möte fyra gånger per termin och det är föräldrarna som kallar till möte och skriver dagordning.

Bedömning i text

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Vi bedömer att eleverna vanligtvis ges möjlighet att ta ansvar för att klara sina uppgifter enskilt eller tillsammans med andra. Vi ser tillfällen där eleverna ges begränsade möjligheter till eget ansvar,

Eleverna ges stora möjligheter att både påverka och ta ansvar över sin arbetsmiljö i alla verksamheter på skolan.

Lärare och fritidshemspedagoger ser till att elevernas intressen och åsikter tas tillvara i den dagliga verksamheten.

Vi bedömer att eleverna har liten eller begränsad möjlighet att planera innehållet eller delar därav i undervisningen. Däremot medverkar eleverna aktivt enskilt eller i grupp med att utvärdera undervisningen i flera ämnen.

I de klasser där eleverna arbetar processinriktat ser vi att de ges ett stort inflytande över planering av arbetsätt och innehåll. Processinriktat arbetsätt är dock inte vanligt förekommande.

Vi bedömer att skolan arbetar för att flickor och pojkar ska ha lika stort inflytande över undervisningen. Vi ser dock att pojkarna tar ett större utrymme i vissa klasser.

Demokratiska processer

Klassråden och elevrådet för åk. 3 - åk. 6 fungerar bra. Däremot bedömer vi att elever redan i de yngre åldrarna bör ha ett eget elevråd med möten på regelbundna tider.

Föräldrarna ges genom sitt föräldraråd möjlighet att påverka utvecklingsarbetet på skolan.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet 1,0	Mindre god kvalitet 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevens kännedom om kunskapskraven

De äldre elever som vi talar med säger att de inte känner till vilka förmågor som betygssätts eller vilka kunskapskrav som ligger till grund för deras betyg.

Under en lektion ser vi hur läraren går igenom kunskapskraven och vilka förmågor som eleverna ska träna samt ger praktiska exempel på detta.

Lärare berättar att de för närvarande skriver egna versioner av kunskapskraven så att eleverna lättare förstår vad som förväntas. De bearbetade kunskapskraven ska publiceras på

InfoMentor som alla föräldrar och de äldre eleverna har tillgång till. Där finns även ämnesrum som kommer att innehålla dokument som exempelvis pedagogiska planeringar. Lärare lägger också ut exempel på lösningar så att elever kan se hur kvaliteten på arbeten bedöms. Ett annat sätt att hjälpa eleverna att själva kunna värdera sina kunskaper ges av en lärare som använder matematikbokens exempel som hjälper eleverna att värdera kvalitet. Boken ger bl.a. eleverna verktyg att formativt bedöma sin egen matematikutveckling.

Formativ bedömning är ett utvecklingsområde inom arbetslaget för de äldre eleverna.

Vi hör rektor och lärare berätta hur skolan planerar att genomföra temaområdet "Hela skolan skriver" under vårterminen. Utifrån analys av de nationella proven i åk. 6 har pedagogerna sett brister i området "beskrivande texter" och därför valt ut det som temaområde. Syftet är att få en röd tråd i undervisningen över alla årskurser. Under arbetet planerar skolan att använda sig av elevexempel och kamratbedömning. Eleverna kommer att arbeta i faddergrupper. Pedagogerna kommer under arbetets gång att föra diskussion kring bedömning.

Utvecklingssamtalen sker en gång per termin och de äldre eleverna leder sitt eget utvecklingssamtal. Enligt rektor börjar eleverna med att ansvara för vissa delar av samtalet redan i förskoleklassen. De yngre eleverna får ofta tala om ett speciellt arbete som de har valt att visa för föräldrarna. Desto äldre eleven är desto större är ansvaret att leda utvecklingssamtalet själv.

I åk. 4 och 5 förbereder eleven sitt utvecklingssamtal genom att utvärdera resultaten i sina ämnen tillsammans med ämneslärarna. Utifrån givna frågeställningar sammanställer sedan eleven tillsammans med sina mentorer/klasslärare vad samtalet ska fokusera kring. Innan själva utvecklingssamtalet med föräldrarna äger rum har elev och mentor/klasslärare också bestämt vilka framåtsyftande mål som är aktuella.

Elevens IUP följs upp vid vårens utvecklingssamtal. Om eleven har särskild anpassning görs uppföljning kontinuerligt

Återkoppling av elevers lärande till elever och föräldrar.

Föräldrarna kallas till utvecklingssamtal och kan förbereda dessa genom att på InfoMentor läsa lärarnas omdömen om hur deras barn når kunskapskraven i de olika ämnena. Under utvecklingssamtalen går sedan elev och lärare igenom elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven.

Rektor säger att det i lärarkollegiet förekommer diskussion om att ha föräldrautbildning för att visa hur bedömning går till.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

I samtal med EHT hör vi att lärarna tillsammans med speciallärare regelbundet analyserar olika resultat från diagnoser och nationella prov. Ett utvecklingsområde detta läsår är att lärarna själva fortlöpande analyserar elevernas resultat och formativt ger återkopplingar till eleverna.

Enligt Verksamhetsuppföljningen 2014-2015 står att läsa; "Vi behöver även tydligare lyfta in perspektivet pojkar och flickors resultat i våra analyser" och i Verksamhetsplanen 2015-2016 står "Förbättra vår analysmodell att täcka in måluppfyllelsen i alla ämnen/alla år och titta på flickor och pojkars resultat", detta upprepas också i Arbetslagsplanen för 2015 - 2016.

Frågor kring samsynen i arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning diskuteras på hela kollegiets arbetsplatsträffar (APT), på arbetslagsnivå och i de olika ämneskonferenserna.

De nationella proven i åk. 3 och åk. 6 rättas av olika lärare i kollegiet och på en studiedag analyserar alla lärare proven. På betygskonferenser diskuteras om betygsnivåerna ser rimliga ut. Rektor säger att om lärare har frågor kring bedömningar så finns specialläraren och rektor, som tidigare har arbetat som högstadielärare, till hands som stöd.

Lärarna läser gemensam litteratur om bedömning och diskuterar på mötestid.

Bedömning i text

Elevers kännedom om kunskapskraven

Eleverna upplever inte att de har god kännedom om kunskapskraven och vilka förmågor som bedöms. Lärarna anser att eleverna på många olika sätt får möjlighet till kännedom om kunskapskraven.

Formativ bedömning är ett utvecklingsområde för lärarna på skolan. Genom formativ bedömning kommer eleverna också att få möjlighet att öva på att bedöma sina egna resultat. För närvarande får de äldre eleverna i viss utsträckning öva på att bedöma sina egna resultat framförallt i deras förberedelse för sitt utvecklingssamtal.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Genom att lärarna arbetar med InfoMentor kan de ge föräldrarna kännedom om sina barns kunskapsmässiga och sociala utveckling. Elevledda utvecklingssamtal gör att eleverna blir aktiva i att beskriva sin egen utveckling.

Den skriftliga IUP:n som skrivs vid utvecklingssamtalet är framåtsyftande och utvärderas vid läsårets andra utvecklingssamtal. Vid behov utvärderas den oftare.

Under Ht 2015 tillsattes en IKT grupp bestående av IKT pedagoger från skola och förskola samt skolans IT-ansvarige.

För de olika verksamheterna hålls gemensamma APT.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Vi ser i dokumentet Uppföljnings- och utvärderingsplan 2015/2016 att rektor systematiskt genom hela läsåret följer upp och utvärderar verksamheten på skolan. Elevernas, föräldrarnas och lärarnas delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet utgörs främst av den årliga föräldra- och elevenkäten, självvärderingsenkäten samt genom kartläggningsenkäterna i likabehandlingsarbetet och sociogrammen.

Lärarna följer också årligen upp undervisningens kvalitet genom elevenkäter. Rektor följer upp och rapporterar resultaten i Nationella prov och kunskapsutvecklingstester i matematik och svenska. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras och analyseras av personalen vid olika möten. Vi ser att flertalet av dokumenten från kvalitetsarbetet finns redovisade på skolans hemsida.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

I skolans verksamhetsplan för innevarande läsår redovisas prioriterade områden där personalen på skolan behöver höja kompetensen för att utveckla verksamheten. Vi hör också lärare och fritidspersonal nämna områden de tycker att de själva behöver utveckla sin kompetens i.

Skolans ledning vill fortsätta arbetet med år 1-13 perspektivet med fokus på de pedagogiska miljöerna. Ett annat område som lärare och fritidspersonal vill utveckla är användandet av digitala verktyg.

Mattelyftet och läslyftet är två kompetenshöjande satsningar som personalen på skolan har påbörjat och vill fortsätta med. Även satsningar på engelska står på agendan.

Under detta läsår läser lärarna gemensam pedagogisk litteratur och gör lektionsbesök. Lärarna arbetar också med att skaffa sig samsyn kring bedömningar och betygsättning genom utbyte och diskussion kring elevexempel.

Kommunen erbjuder workshops och olika nätverksträffar. På studiedagarna inbjuder skolan externa och interna föreläsare och håller workshops.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

På våren sker en överlämning mellan pedagogerna från förskolan till förskoleklassen. Samtal för återkoppling kring elevernas utveckling sker en bit in på höstterminen. En pedagog som

arbetat i förskolan följer med barnen och undervisar dem även i förskoleklassen. Det förekommer också att förskolepedagogen fortsätter med samma grupp elever även i åk.1

Då eleverna i åk 7 byter skola finns ett utarbetat system för överlämning. Vid specifika behov är rektor och specialläraren med vid denna överlämning.

Bedömning i text

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Genom sitt deltagande i olika grupper och sin närvaro i verksamheten har rektor till stora delar kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet.

Tillsammans med ledningsgruppen, PU och medarbetare arbetar rektor i hög grad för att utveckla hela verksamheten.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Rektor har det övergripande ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet. Detta utövar rektor genom att regelbundet samla in data från skolans personal, elever och föräldrar. Med hjälp av resultatet av den insamlade datan tar rektor i hög grad ansvar för att sedan kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i relativt hög grad och finns till stora delar åtkomligt på skolans hemsida.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

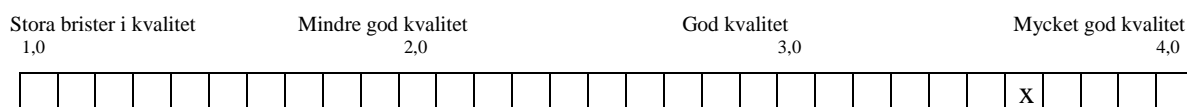
För att sörja för verksamhetens utvecklingsbehov erbjuds lärare och fritidshemspedagoger till stora delar kompetensutbildning.

Det finns relativt väl fungerande former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna i form av kollegiehandledning och diskussioner kring betyg och bedömning.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Det finns till stora delar en fungerande samverkan inom verksamheten för att göra övergångarna mellan de olika skolformerna väl fungerande.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

**Observationsår: Förbättringsområden
 i tidigare rapport:**

Nuläge:

2007	Förskoleklassen - representation i ledningsgrupp	Åtgärdats
	icke ändamålsenliga lokaler vid sidan av övrig verksamhet	Genom renovering och nybyggnation inte längre relevant.
	integrering med övriga skolår, fadderverksamhet, elevråd, miljöråd	Delvis åtgärdats - kvarstår är elevrådsmedverkan för f - åk. 2

REFERENSER

- Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Skolverket, 2014
- Allmänna råd för Fritidshemmen, Skolverket, 2014
- Arbetslagsplan för arbetetslag åk 4-6 Färentuna skola
- Ekerö kommuns kvalitetsundersökning 2015
- Entreprenöriellt lärande på fritidshem Pedagogers uppfattningar av entreprenöriellt lärande.
- Entreprenörskap i skolan. Stockholm: Skolverket. (2010a).
- Fritidshemmet - lärande i samspel med skolan, 2011
- Inkludering av elever "I behov av särskilt stöd" – Vad betyder det och vad vet vi? Maria Stålander & Anna Sörbom 2014
- Kunskapsbedömning i skolan - praxis, begrepp, problem och möjligheter, 2011
- Kvalitetsrapport, läsåret 2015/2015
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Reviderad 2015)
- Likabehandlingsplan 2015-16 Färentuna fritids och skola
- Läslyftet, Skolverket, 2015
- Uppföljnings- och utvärderingsplan 2015/2016
- Verksamhetsplan 2015/2016
- Verksamhetsuppföljning 2014/2015
- Vision och verksamhetsidé Färentuna skola och förskola 2016 och framåt....